

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia - jeśli nie zaznaczono inaczej - podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom zdrowia, obrony narodowej i spraw wewnętrznych: z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

Oznacza to, że prezentowane dane o ambulatoryjnej oraz stacjonarnej opiece zdrowotnej nie są porównywalne w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika.

2. Podstawę prezentowanych w dziale danych stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112 poz. 654, z późniejszymi zmianami), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej - określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych;

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. - zakłady opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami) oraz stacjonarnej opieki zdrowotnej.

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) - lekarzy, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek lub położnych (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami).

2) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 757), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz. U. Nr 113, poz. 1207);

General notes

1. *The data concerning health care - unless otherwise stated - are given including health care units subordinated to the Ministry of Health, the Ministry of National Defense and the Ministry of Interior; excluding health care in prisons.*

This means that the data of out-patient and in-patient health care are not comparable with data published in previous editions of the Yearbook.

2. *The legal bases of presented in the health care section data are:*

1) *the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (Journal of Laws No. 112 item. 654, with later amendments), replacing the Law on Health Care Facilities - specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units;*

Presented in the section data concern health care units (until 2011 - health care institutions) performing medical activities in the out-patient health care area (out-patients departments including health centres, clinics, ambulatory departments) and in-patient health care area.

Under that law, medical activity can be carried out also by professional practices (individual or group) - doctors, dentists and nurses or midwives (until 2011 governed by separate laws).

2) *the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (uniform text Journal of Laws 2013 item 757), specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services; data for 2005 - law dated 25 VII 2001 (Journal of Laws No. 113, item 1207);*

3) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271, z późniejszymi zmianami).

3. Dane o łóżkach w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane dotyczące stacjonarnej opieki zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

4. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika) i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

5. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

6. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek szpitalnych zaopatrujących szpitale lub inne przedsiębiorstwa podmiotów leczniczych wykonujących stacjonarne i całonocne świadczenia zdrowotne, oraz aptek zakładowych utworzonych przez Ministerstwo Obrony Narodowej i Ministerstwa Sprawiedliwości.

7. Zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz. U. 2011 Nr 45 poz. 235, z późniejszymi zmianami) opieka może być organizowana w formie **żłobka, klubu dziecięcego**, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię. Przed wejściem w życie ww. ustawy żłobki działały na podstawie ustawy z dnia 30 VIII

3) *the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 45, item 271, with later amendments).*

3. Data regarding beds in in-patient health care units concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

Data on hospitals comprise health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

Data concerning in-patient health care do not include day-care.

Data regarding beds in general hospitals do not include day-time places in hospital wards and until 2007 - places (beds and incubators) for newborns.

4. Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical expert) and with the opinions of military medical commissions.

5. Data concerning emergency medical services and first-aid includes units covered by the State Emergency Medical Services system (ambulance emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

6. Generally available pharmacies do not include hospital pharmacies supplying hospitals or other enterprises of health care entities performing stationary and round-the-clock health care services as well as company pharmacies created by the Ministry of National Defence and the Ministry of Justice.

7. According to the Law on Childcare for children younger than 3 years, dated 4 II 2011 (Journal of Laws 2011 No. 45 item 235, with later amendments) care can be organized in **nurseries, children's clubs**, provided by day carer and nanny. Before the entry into force of this law nurseries established based on the Law on Health

1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej.

8. Żłobek - instytucja wpisana do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w której sprawowana jest opieka nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia, w wymiarze do 10 godzin względem każdego dziecka.

9. Klub dziecięcy - instytucja wpisana do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w której sprawowana jest opieka nad dziećmi w wieku od ukończenia 1 roku życia, w wymiarze do 5 godzin względem każdego dziecka.

10. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, począwszy od danych za 2012 rok, prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 135).

11. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny.

Może być prowadzona w formie:

- **opiekuńczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych; zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- **specjalistycznej** - organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- **pracy podwórkowej** - realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- **w połączonych formach**, tj. łączących zadania placówki opiekuńczej, specjalistycznej i pracy podwórkowej.

Care Facilities, dated 30 VIII 1991.

8. Nursery - institution entered in the register of nurseries and children's clubs maintained by village mayors, mayors or city presidents, in which care for children aged over 20 weeks is provided, for up to 10 hours for each child.

9. Children's club - institution entered in the register of nurseries and children's clubs maintained by village mayors, mayors or city presidents, in which care for children aged over 1 year is provided, for up to 5 hours for each child.

10. Data concerning family support and foster care, since data for 2012 are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2013 item 135).

11. Day-support centre - supports the family in its care and education functions.

It may be conducted in the form of

- **care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs and educational centres; provides a child with care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- **specialist centre** - organises socio-therapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes; implements an individual corrective programme, a psycho-corrective or psycho-preventive programme, particularly pedagogical therapy, psychological therapy and sociotherapy,
- **street work** - implemented by the teacher consisting in the animation and socio-therapeutic activities,
- **in a combination of the forms**, i.e. connecting tasks of care centre, specialist centre and street work.

Wspieranie rodziny może być również prowadzone w formie poradnictwa specjalistycznego lub przez pracę asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej.

12. Rodzina piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

- spokrewniona,
- niezawodowa, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa),
- zawodowa - umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa); w tym:
  - zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego - przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późniejszymi zmianami),
  - zawodowa specjalistyczna - mieszczą się w niej w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X

Family support shall also be provided as a specialist guidance or through a family assistant, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job.

12. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible - efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture and recreation.

The forms of family foster care are the following:

1) foster family:

- related,
- non-professional - placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
- professional - placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings); including:
  - professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, in case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 180, item 1493, with later amendments),
  - professional specialists shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws

1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. 2010 Nr 33, poz. 178, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,

- zawodowa niespokrewniona z dzieckiem, wielodzietna (funkcjonuje nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 31 XII 2014 r.);

2) **rodzinny dom dziecka** - w tym samym czasie, może w nim przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

13. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie: placówki opiekuńczo-wychowawczej; regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej; interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

1) **Placówka opiekuńczo-wychowawcza** - zapewnia dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne, religijne, a także gwarantuje korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Placówką kieruje dyrektor.

Wyróżnia się placówki:

- **socializacyjna** - zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi; podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi; zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- **interwencyjna** - zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko

2010 No . 3 3, item 17 8, with later amendments), underage mothers with children,

- professional not related to the child with many children (operates for no t longer than 3 years from the date of entry into force of Law, i.e. until 31 XII 2014);

2) **foster home** - place d in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

13. Institutional foster care shall be exercised in the form of: care and education centre; regional care and therapy centre; pre-adoptive intervention centre.

1) **Care and education centre** - provides a child completely or partly deprived of parental care with full-time or short-term care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious as well as guarantees exercising under separate regulations of healthcare and education. Centre is headed by the director.

There are following types of such centres:

- **a socialization** - provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious; implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant; enables contacts with parents and other close persons; takes actions aimed at the child's return to a family; provides a child with access to education adjusted to its age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,
- **an intervention** - providing immediate care for a child in a crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,

w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,

- **rodzina** - wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę liczному rodzeństwu, współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,

- **specjalistyczno-terapeutyczna** - sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych; placówka zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym - także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne,

- **łącząca zadania placówek** - zapewnia opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki typu: socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno-terapeutycznego.

2) **Regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna** - umieszczone są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci.

3) **Interwencyjny ośrodek preadopcyjny** - umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku, w tym samym czasie, można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

14. Dane o domach i zakładach pomocy

- **a family** - educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperates with a family foster care coordinator and a family assistant,

- **a specialist therapy** - provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation; the centre provides educational, sociotherapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children,

- **connecting tasks of centres** - provides care and education by performing tasks of centres such as: socialization, intervention and specialist therapy.

2) **Regional care and therapy centre** - a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time.

3) **Pre-adoptive intervention centre** - a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

14. Data concerning social welfare

społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 182, z późniejszymi zmianami).

15. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami), według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne. Do świadczeń pieniężnych zalicza się m.in.:

- **zasiłek stały** - wypłacany z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności,
- **zasiłek okresowy** - przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego,
- **zasiłek celowy** - przyznawany na celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prezentowane dane nie obejmują świadczeń w formie odpłatności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie za pobyt mieszkańców miasta w domach pomocy społecznej. W 2005 r. takie świadczenia przyznano 14 osobom na kwotę 147,8 tys. zł; w 2010 r. - 77 osobom na kwotę 1040,4 tys. zł; w 2013 r. - 151 osobom na kwotę 2962,0 tys. zł, a **w 2014 r. - 136 osobom na kwotę 2943,6 tys. zł.**

homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (unified text Journal of Laws 2013 item 182, with later amendments).

15. Data on social benefits are presented according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (unified text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362, with later amendments), following which the division into monetary and non-monetary assistance was made. Monetary assistance includes, among others:

- **permanent benefit** - paid in respect of complete inability to work because of age or disability,
- **temporary benefit** - entitled to a person or a family because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security,
- **appropriated benefit** - offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, fuel, clothing, indispensable objects for home use, small renovations and repairs in an apartment, covering burial costs. May be given to a person or a family, which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

Presented data do not include benefits in form of payments of the Municipal Social Assistance Centre in Kraków for residence of city inhabitants in social welfare homes. In 2005 such benefits were granted to 14 persons for an amount of 147.8 thous. zł; in 2010 r. - 77 persons for an amount of 1040.4 thous. zł; in 2013 - 151 persons for an amount of 2962.0 thous. zł, and **in 2014 - 136 persons for an amount of 2943.6 thous. zł.**

TABL. 1 (113). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**
OUT-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	553	570	586	<i>Out-patients departments (as of 31 XII)</i>
Praktyki lekarskie ^a (stan w dniu 31 XII)	13	10	16	<i>Medical practices^a (as of 31 XII)</i>
Porady udzielone ^b w tys.	9043	9460	9621	<i>Consultations provided^b in thous.</i>
lekarskie	7838	8215	8274	<i>medical</i>
w tym specjalistyczne	5982	6303	5182	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne	1205	1245	1347	<i>dental</i>
Porady udzielone ^b na 1 mieszkańca	11,9	12,5	12,7	<i>Consultations provided^b per capita</i>
lekarskie	10,3	10,8	10,9	<i>medical</i>
stomatologiczne	1,6	1,6	1,8	<i>dental</i>

a Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia lub z przychodniami - (patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 1 na str. 218). *b* W ciągu roku; łącznie z poradami opłaconymi przez pacjentów (środki niepubliczne); bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

Źródło: Dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Data concern entities that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments (see general notes, item 2 point 1 on page 218). *b* During the year; including consultations paid by patients (non-public funds); excluding consultations provided in admission rooms in general hospitals.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and the Central Statistical Office.

TABL. 2 (114). **SZPITALA OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	25	32	33	<i>Hospitals (as of 31 XII)</i>
Łóżka ^a (stan w dniu 31 XII)	6047	6121	6224	<i>Beds^a (as of 31 XII)</i>
Ruch chorych				<i>Patients</i>
Leczeni ^b w tys.	284,4	267,8	275,4	<i>In-patients^b in thous.</i>
Przeciętny pobyt chorego na oddziale w dniach	5,0	5,4	5,3	<i>Average patient stay in a ward in days</i>
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	253	252	266	<i>Average bed use in days</i>
Zmarli w tys.	5,7	5,5	5,5	<i>Deaths in thous</i>

a Łącznie z inkubatorami oraz miejscami dla noworodków. *b* Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

a Including incubators as well as places for newborns. *b* Excluding inter-ward patient transfers.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 3 (115). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**
 Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego.....	16	20	17	18	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
podstawowe	-	9	10	14	<i>basic</i>
specjalistyczne	x	11	7	4	<i>specialization</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe ..	7	8	5	5	<i>Hospital emergency wards</i>
Izby przyjęć ^b	1	-	2	2	<i>Admission rooms^b</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^c (w ciągu roku)	68612	48286	53984	57763	<i>Calls to the occurrence places^c (during the year)</i>
na 1000 ludności	90,5	63,8	71,1	76,0	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego ^c w miejscu zdarzenia (w ciągu roku)	68223	48310	53984	57763	<i>Persons who received health care benefits^c in the place of occurrence (during the year)</i>
na 1000 ludności	90,0	63,8	71,1	76,0	<i>per 1000 population</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 219. *b* Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. *c* W danych tych nie ujęto zachorowań u osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym).

a See general notes, item 5 on page 219. *b* Organization cells of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. *c* Excluding the diseases of people who received health care benefits in ambulatory mode (in admission room or in hospital emergency ward).

TABL. 4 (116). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE^a**
 Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Apteki	299	284	308	314	<i>Pharmacies</i>
w tym prywatne	299	284	308	314	<i>of which private</i>
Liczba ludności na 1 aptekę	2531	2668	2464	2426	<i>Number of population per pharmacy</i>
Farmaceuci pracujący ^b w aptekach	765	767	844	852	<i>Pharmacists employed^b in pharmacies</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 219. *b* W osobach; łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy.

a See general notes, item 6 on page 219. *b* In persons, including persons pursuing postgraduate training.

TABL. 5 (117). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	3	2	2	2	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	15187	18628	22832	27799	Blood donors
w tym honorowi	14841	18550	22791	27765	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	22964	32718	35137	34890	Blood taken in units of whole blood ^a
Pobrane z plazmaferezy auto- matycznej i wyprodukowanej z krwi pełnej konserwowanej osocze świeżo mrożone (FFP) w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP)	22898	32603	35143	34874	Fresh frozen plasma (FFP) taken from automatic plasma- pheresis and prepared from preserved whole blood in units of fresh frozen plasma (FFP)

^a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: dane Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Krakowie.

^a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2.22 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.

S o u r c e: data of the Regional Blood-donor and Blood-treatment Centre in Kraków.

TABL. 6 (118). **ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Żłobki	22	22	62	92	Nurseries
Miejsca w żłobkach	1495	1727	3001	3720	Places in nurseries
Dzieci przebywające w żłobkach (w ciągu roku)	3040	3159	4418	5504	Children staying in nurseries (during the year)
Kluby dziecięce	x	x	11	17	Children's clubs
Miejsca w klubach	x	x	171	250	Places in children's clubs

^a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci - łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a In 2005 including weekly nurseries; places and children - including nursery wards.

TABL. 6 (118). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE^a (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Dzieci przebywające w klubach (w ciągu roku)	x	x	231	287	Children staying in children's clubs (during the year)
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	80,1	71,1	140,4	174,6	Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	76,2	74,9	134,5	156,8	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	95,1	105,4	95,8	89,8	per 100 places

^a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci - łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a In 2005 including weekly nurseries; places and children - including nursery wards.

TABL. 7 (119). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**
INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers			
	stan w dniu 31 XII				as of 31 XII							
Placówki opiekuńczo-wychowawcze ..... Care and education centres	18	28	29	35	505	469	488	485	168	219	224	231
placówki: centres:												
Interwencyjne	1	2	2	2	56	37	31	35	1	2	8	9
Intervention												
Rodzinne	6	10	7	6	50	74	52	43	13	31	16	7
Family												
Socjalizacyjne	9	14	19	24	334	306	359	352	94	118	170	208
Socialization												
Specjalistyczno-terapeutyczne	x	x	-	2	x	x	-	21	x	x	-	7
Specialist therapy												
Łączące zadania placówek ^b ..	2	2	1	1	65	52	46	34	60	68	30	-
Combining tasks of the centres ^b												

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 222. ^b Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. - placówki wielofunkcyjne.

^a See general notes, item 13 on page 222. ^b Combining tasks of intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 - multi-functional centres.

TABL. 8 (120). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014
	placówki (stan w dniu 31 XII) <i>centres (as of 31 XII)</i>				wychowankowie <i>residents</i>			
OGÓŁEM ..... TOTAL	23	29	31	33	2946	3671	2984	3400
Opiekuńcze ..... <i>Care</i>	12	17	20	27	995	1027	913	1755
Specjalistyczne ..... <i>Specialized</i>	11	12	11	6	1951	2644	2071	1645

TABL. 9 (121). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**
Stan w dniu 31 XII
FAMILY FOSTER CARE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	<i>SPECIFICATION</i>
Rodziny zastępcze	751	499	435	453	Foster families
Spokrewnione	642	422	298	304	<i>Related</i>
dzieci ^a	777	521	374	382	<i>children^a</i>
Niezawodowe	72	48	104	113	<i>Not professional</i>
dzieci ^a	81	55	123	131	<i>children^a</i>
Zawodowe ^b	37	29	33	36	<i>Professional^b</i>
dzieci ^a	88	44	57	61	<i>children^a</i>
Rodzinne domy dziecka	x	x	3	1	Foster homes
dzieci ^c	x	x	11	3	<i>children^c</i>

^a Do 2011 r. - w wieku do 18 lat, od 2012 r. - w wieku do 25 lat. ^b Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. ^c W wieku do 25 lat.

^a Until 2011 up to the age of 18, since 2012 up to the age of 25. ^b Until 2011 professional, not related to the child foster families. ^c Up to the age of 25.

TABL. 10 (122). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**
Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	<i>SPECIFICATION</i>
Domy i zakłady	24	26	31	31	Homes and facilities
Miejsca					Places
ogółem	2516	2477	2731	2854	<i>total</i>
na 10 tys. ludności	33,3	32,7	36,0	37,5	<i>per 10 thous. population</i>

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.

^a Including community self-help homes.

TABL. 10 (122). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Mieszkańcy					Residents
ogółem	2452	2501	2641	2686	<i>total</i>
w tym do lat 18	89	110	90	91	<i>of which up to age 18</i>
w tym umieszczeni w ciągu roku	735	918	1105	1279	<i>of which placed within the year</i>
na 10 tys. ludności	32,4	33,0	34,8	35,3	<i>per 10 thous. population</i>
Osoby oczekujące na umieszczenie	234	145	196	81	<i>Persons awaiting a place</i>

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.

a Including community self-help homes.

TABL. 11 (123). **PLACÓWKI STACJONARNE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**
 Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES AND RESIDENTS BY GROUPS OF RESIDENTS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii), w których mogą przebywać^a:				Homes and facilities , in which may be^a:
osoby w podeszłym wieku	6	7	7	<i>aged persons</i>
przewlekłe somatycznie chorzy	6	6	10	<i>chronically ill with somatic disorders</i>
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	3	2	2	<i>mentally retarded</i>
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	-	2	1	<i>children and young mentally retarded</i>
osoby niepełnosprawne fizycznie	1	-	2	<i>physically handicapped</i>
przewlekłe psychicznie chorzy	3	4	5	<i>chronically mentally ill</i>
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	3	3	3	<i>mothers with dependent children and pregnant women</i>
bezdomni	5	9	8	<i>homeless</i>
Mieszkańcy domów i zakładów:				Residents of homes and facilities:
osoby w podeszłym wieku	275	338	324	<i>aged persons</i>
przewlekłe somatycznie chorzy	778	780	843	<i>chronically ill with somatic disorders</i>
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	292	242	97	<i>mentally retarded</i>
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	-	35	24	<i>children and young mentally retarded</i>

a W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

a In the further division facilities may be shown several times, because one facility may be destined for several groups of residents.

TABL. 11 (123). **PLACÓWKI STACJONARNE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES AND RESIDENTS BY GROUPS OF RESIDENTS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Mieszkańcy domów i zakładów (dok.)				Residents of homes and facilities (cont.)
osoby niepełnosprawne fizycznie	25	-	8	physically handicapped
przewlekłe psychicznie chorzy	571	635	785	chronically mentally ill
matki z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	144	104	99	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	416	507	506	homeless

TABL. 12 (124). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M			T O T A L
2005	23870	48402,0	
2010	20689	59202,4	
2013	19675	61875,2	
2014	19438	63418,3	
Pomoc pieniężna	21851	42834,2	Monetary assistance
w tym:			of which:
Zasiłek stały	3446	15067,0	Permanent benefits
Zasiłek okresowy	7654	11330,8	Temporary benefits
Zasiłek celowy	10680	16183,7	Appropriated benefits
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	47	141,2	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna	11711	20584,1	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie	728	1752,1	Shelter
Posiłek	8096	8111,9	Meals
Sprawienie pogrzebu	122	276,4	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	2713	10379,1	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	13	60,1	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 224. ^b Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Ź r ó d ł o: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie (<http://www.mops.krakow.pl>).

^a See general notes, item 15 on page 224. ^b Persons who were granted benefits; under the item benefits, recipients may be shown several times.

S o u r c e: data of the Municipal Social Assistance Centre in Kraków (<http://www.mops.krakow.pl>).